

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
odbor sociálnych služieb
Špitálska 4-8
816 43 Bratislava

V Bratislave, 11. 5. 2020

Stanovisko/pripomienky k pracovnej verzii návrhu novely zákona o sociálnych službách

K bodu 2. (§ 8 ods.2) – žiadosť o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby môže podať aj fyzická osoba, ktorej sa už sociálna služba poskytuje, ak má záujem o začatie poskytovania SS z prostriedkov z verejných zdrojov.

Vítame úpravu, ktorou sa eliminujú problémy, ktoré majú v praxi samoplatcovia pri financovaní sociálnej služby z verejných zdrojov.

V nadväznosti na úpravu, ktorá sa navrhuje v § 75, ktorou sa vypúšťa podmieňovanie poskytnutia alebo zabezpečenia vybraných druhov sociálnych služieb (napr. ZPS,ZOS,DS a opatrovateľská služba) navrhujeme zapracovať do ustanovenia § 8 aj lehotu, v ktorej bude mať obec alebo samosprávny kraj povinnosť poskytnúť alebo zabezpečiť pre žiadateľa príslušný druh sociálnej služby. Sme toho názoru, že ak síce nebude poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby podmienené tzv. objednaním/požiadanim zo strany obce alebo VÚC, naďalej sa situácia v dostupnosti a hlavne finančnej podpory z verejných zdrojov tak pre prijímateľa ako aj pre poskytovateľa vôbec nezmení. Je možné predpokladať, že obec /VUC, ak nebude mať záujem z rôznych dôvodov spolufinancovať sociálnu službu u neverejného poskytovateľa, bude môcť poskytnúť alebo zabezpečiť sociálnu službu pre občana/žiadateľa napr. aj za 2 roky a občan naďalej zostane bez adekvátnej pomoci/služby a aj ochrany svojho práva na sociálnu službu, na ktorú je odkázaný. Lehota „najneskôr do 60 dní“, v ktorej má byť sociálna služba občanovi poskytnutá alebo zabezpečená, bola pôvodne v zákone o sociálnych službách zakotvená a práve na základe lobbingu ZMOSu bola s účinnosťou od 1.1.2014 vypustená v rámci jednej z noviel tejto právnej úpravy. Ak by bola bývala povinnosť obce/mesta v zákonom stanovenej lehote (60 dní) poskytnúť alebo zabezpečiť sociálnu službu zachovaná, nebolo by tak potrebné a významné určovať podrobnosti poradia žiadostí, lebo každý občan by mal právnu záruku, že v zákonom stanovenej lehote mu bude daná služba poskytnutá alebo zabezpečená.

Je nepochopiteľné, že ZMOS nesúhlasí so žiadnym z navrhovaných zmien, ale sám neponúka žiadne riešenie, aby sa situácia žiadateľov, ich vlastných obyvateľov, zlepšila.

K bodom 17 až 22 (§ 75) - vypustenie požiadania neverejného poskytovateľa o poskytovanie sociálnej služby, ako podmienky pre vznik povinnosti poskytnutia finančných príspevkov zo strany samosprávy pre príslušný druh sociálnej služby podľa delenej pôsobnosti.

Vítame návrh MPSVR riešiť mimoriadne nepriaznivú situáciu týkajúcu sa financovania sociálnych služieb prostredníctvom FPP a to aj vypustením podmienky objednávania/požiadania o sociálnu službu zo strany obce alebo VÚC, analogicky ako to platí aj pre služby krízovej intervencie. V praxi býva častým dôvodom neposkytnutia FPP práve skutočnosť, že obec/VÚC „si nič“ neobjednala u neverejného poskytovateľa. V dôsledku toho sa stovky občanov ocitajú v situácii, keď sú nútení, bez ohľadu na to ako sú príjmovovo zabezpečení oni sami alebo ich príbuzní, prispievať na úhradu sociálnej služby vyššou sumou ako iní občania, ktorým sa poskytuje sociálna služba u verejného poskytovateľa a ktorým sa z verejných zdrojov(z rozpočtu obce/VUC) prispieva na úhradu nákladov im poskytovanej sociálnej služby, pričom nie je rozhodujúce aký má občan príjem a navyše úhrada u takéhoto poskytovateľa je výrazne nižšia. Vytvára sa tým priestor na nerovnaké zaobchádzanie, máme dve kategórie prijímateľov(podporených a nepodporených z verejných zdrojov zo strany samosprávy) a diskrimináciu prijímateľov.

S úpravou zásadne nesúhlasí ZMOS, ÚMS ani SK 8, ale potom vzniká otázka, ako lokálna a aj regionálna samospráva chce riešiť tento dlhoročný problém a navyše my ako zástupcovia klientov a poskytovateľov rovnako a zásadne trváme na tom, aby sa tento problém doriešil a to v tomto roku a nie v roku 2025, keď má byť účinná reforma financovania sociálnych služieb. Je nemysliteľné, aby len 8,6 % z počtu 2109 obcí, ktoré odpovedali v nedávnom prieskume, ktorý realizovala Nezávislá platforma SocioFórum, si plnila zákonom stanovenú povinnosť prostredníctvom FPP. Chápeme aj nepriaznivú rozpočtovú situáciu malých obcí, ale zákonnú povinnosť si neplnia ani väčšie obce a mestá a ani nie všetky samosprávne kraje už len tým, že si podmienky a výšku FPP upravujú na základe vlastného rozhodnutia a nepostupujú v súlade so zákonom o sociálnych službách. Argumenty ZMOSu o nezávislosti samosprávy, ktorej údajne nie je možné pri originálnej pôsobnosti ukladať zákonom žiadne povinnosti, sú pre nás právne neprijateľné.

Zásadne žiadame, aby sa otázka a problémy spolufinancovania zo strany samosprávy doriešili a samozrejme sme otvorení diskutovať o možných riešeniach, napr. určením paušálnej sumy vychádzajúc z reálnych nákladov danej sociálnej služby a so zohľadnením príspevku z rozpočtu MPSVR a priemernej výšky úhrady platenej klientom a súčasne s návrhom doriešenia financovania u tzv. malých obcí(napr. motivačný príspevok zo ŠR pre väčšie obce a mestá, ktoré by prevzali povinnosť financovať sociálnu službu ich obyvateľov). Len stanovenie metodiky výpočtu FPP nižšou právnou normou nemôžeme považovať za doriešenie predmetného problému, nakoľko by sa to týkalo len tých miest a obcí/VÚC, ktoré ako tak poskytujú FPP, ale nie tých, ktoré si vôbec neplnia svoje povinnosti a neplatia žiadny FPP.

K bodu 25. (§ 84 ods. 15) – rozšírenie kvalifikačných predpokladov pre výkon činnosti rozvoja pracovných zručností o FO s príslušným vyšším odborným alebo VŠ vzdelaním po absolvovaní

akreditovaného kurzu so zameraním na pracovnú zručnosť, ktorá má byť u prijímateľov rozvíjaná.

Nadálej požadujeme, aby náš návrh prednesený na pracovnej skupine bol do návrhu pripravovanej novely zapracovaný, t.j. s požiadavkou na rozšírenie aj o osoby s VŠ vzdelaním, napr. v oblasti kreatívnych činností (fotografia a pod.), aby neboli takíto absolventi vylúčení z možnosti vykonávať tieto činnosti a to napriek tomu, že majú vynikajúce vedomosti a zručnosti v danom odbore získané VŠ vzdelaním.

Za doterajšie produktívne pracovné rokovanie o predmetných problémoch a otázkach vopred ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu diskusiu.

Lýdia Brichtová

štatutárna zástupkyňa
Nezávislej platformy SocioFórum

Projekt "Rozvoj SocioFóra ako relevantného partnera pri tvorbe verejných politík" je podporený z programu ACF -Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014 - 2021. Správcou programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou.